

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 3699
Warszawa, 13 grudnia 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Annę Filek.

(-) Jan Antochowski; (-) Krzysztof Baszczyński; (-) Jan Chojnacki;
(-) Wiesław Ciesielski; (-) Bronisław Cieślak; (-) Wojciech Długoborski;
(-) Jerzy Dziewulski; (-) Anna Filek; (-) Witold Gintowt-Dziewałtowski;
(-) Zofia Grzebisz-Nowicka; (-) Krystyna Herman; (-) Ewa Janik;
(-) Krzysztof Janik; (-) Zbigniew Krutczenko; (-) Ryszard Maraszek;
(-) Wacław Martyniuk; (-) Jerzy Michalski; (-) Alicja Murynowicz;
(-) Elżbieta Piela-Mielczarek; (-) Olgierd Poniżnik; (-) Franciszek Potulski;
(-) Stanisława Prządka; (-) Kazimierz Sas; (-) Jan Szymański; (-) Michał Turkiewicz; (-) Andrzej Zając; (-) Janusz Zemke.

USTAWA

z dnia2004 r.

o dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny

Art. 1.

Ustawa określa warunki nabywania prawa do dodatku pieniężnego oraz zasady wypłaty i finansowania tego dodatku .

Art. 2.

Prawo do dodatku pieniężnego, zwanego dalej „dodatkiem”, przysługuje osobom otrzymującym:

- 1) świadczenia, o których mowa w art. 3 pkt 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.);
- 2) świadczenia z ubezpieczenia emerytalno – rentowego, o których mowa w art. 18 pkt 1-4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25, z późn. zm.);
- 3) świadczenia przedemerytalne albo zasiłki przedemerytalne, o których mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz.1252),

zwanym dalej „osobami uprawnionymi”, jeżeli dochód na członka rodziny tych osób nie przekracza 9 600 zł rocznie.

Art. 3.

1. Dochód rodziny, o którym mowa w art. 2, oznacza przeciętny roczny dochód członków rodziny uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym nabycie prawa do dodatku.
2. W przypadku gdy z dochodu rodziny ponoszona jest opłata za pobyt w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie członka rodziny, od dochodu rodziny odejmuje się te opłaty. Ustalając dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie uwzględnia się członka rodziny przebywającego w tej instytucji.
3. W przypadku gdy członek rodziny przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie i nie ponosi opłaty za pobyt, ustalając dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, nie uwzględnia się osoby przebywającej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

4. W przypadku gdy rodzina utrzymuje się z gospodarstwa rolnego, przyjmuje się, że miesięczny dochód z 1 hektara przeliczeniowego odpowiada 2,63% kwoty, o której mowa w art. 2.
5. W przypadku gdy rodzina utrzymuje się z gospodarstwa rolnego oraz uzyskuje pozarolnicze dochody, dochody te sumuje się.
6. W przypadku osób rozliczających się z podatku na podstawie ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. Nr 144, poz. 930, z późn. zm.) przyjmuje się, że dochód nie może być niższy od kwoty odpowiadającej sześciokrotności sumy należnego zryczałtowanego podatku dochodowego i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Art. 4.

Dochód, o którym mowa w niniejszej ustawie, oznacza:

- 1) przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach ogólnych na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- 2) deklarowany w oświadczeniu dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, pomniejszony o należny zryczałtowany podatek dochodowy i składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne,
- 3) dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego.

Art. 5.

Przez rodzinę, o której mowa w niniejszej ustawie, rozumie się odpowiednio osobę uprawnioną albo osobę uprawnioną i współmałżonka.

Art. 6.

Kwota dochodu rocznego na członka rodziny, o którym mowa w art. 2, uprawniającego do otrzymania dodatku podlega waloryzacji na zasadach wynikających z art. 88-94 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 7.

1. Dodatek przysługuje w wysokości 10% różnicy pomiędzy dochodem uzyskanym przez osobę uprawnioną a dochodem na członka rodziny, o którym mowa w art.2.
2. W przypadku gdy kwota dodatku przysługuje w wysokości niższej niż 20 zł, dodatek nie jest przyznawany.

Art. 8.

Dodatek wypłaca się osobie uprawnionej na podstawie jej:

- 1) oświadczenia, albo
- 2) wniosku.

Art. 9.

1. Dodatek wypłaca się na podstawie oświadczenia złożonego przez osobę uprawnioną, która w danym roku kalendarzowym uzyskała osobiście albo łącznie ze współmałżonkiem dochód wyłącznie i jedynie ze źródeł, o których mowa w art. 2..
2. Oświadczenie składa się do dnia 1 lutego organowi wypłacającemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.
3. Dla osób, o których mowa w ust. 1, dodatek wypłaca się w terminie do dnia 31 marca.

Art. 10.

1. Dodatek wypłaca się na wniosek osoby uprawnionej, która nie otrzymała dodatku na zasadach, o których mowa w art. 9.
2. Wniosek składa się do dnia 30 kwietnia organowi wypłacającemu właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.
3. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, wypłaca się w terminie do dnia 1 lipca.

Art. 11.

Organem wypłacającym, o którym mowa w niniejszej ustawie, jest:

- 1) Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, o której mowa w art. 2 ust. 1, ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 2) organ rentowy, o którym mowa w art. 4 pkt 6, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 12.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o przyznanie dodatku, uwzględniając instrukcję jego wypełnienia, wykaz dokumentów, które należy dołączyć do wniosku i oświadczenia, o których mowa w art. 8 oraz szczegółowy tryb postępowania w sprawach o przyznanie dodatku, kierując się koniecznością zapewnienia stosownej dokumentacji niezbędnej do sprawnego realizacji wypłat dodatku a także określi metody kontroli rzetelności oświadczeń.

Art. 13.

1. Decyzje w sprawie dodatku wydaje i dodatek ten wypłaca organ wypłacający właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej.
2. Od decyzji organu wypłacającego przysługują środki odwoławcze przewidziane w przepisach, o których mowa w art. 2.

Art. 14.

Kwota dodatku nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Art. 15.

Dodatek oraz koszty jego obsługi są finansowane ze środków budżetu państwa.

Art. 16.

1. Osoba, która nienależnie pobrała dodatek, jest obowiązana do jego zwrotu.
2. Za nienależnie pobrany dodatek w rozumieniu ust. 1 uważa się w szczególności dodatek przyznany lub wypłacony na podstawie fałszywych oświadczeń, zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą dodatek.
3. Kwoty nienależnie pobranego dodatku podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe poprzedzające rok wydania decyzji.
4. Organ wypłacający może odstąpić od żądania zwrotu kwot nienależnie pobranego dodatku w całości lub w części, lub zawiesić dokonanie jego zwrotu na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności.
5. Do egzekucji dodatku stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 17

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późna. zm.) w art. 21 w ust. 1 po pt. 59 dodaje się pkt 59a w brzmieniu:

„59a) dodatek pieniężny, o którym mowa w ustawie z dnia2004 r. o dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny Dz. U. Nr, poz.), „,

Art. 18.

W 2005 r. dodatek wypłaca się po raz pierwszy i uwzględnia się dochód uzyskany przez osobę uprawnioną w 2004 r.

Art. 19.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

Celem projektowanej ustawy jest pomoc najuboższym emerytom i rencistom oraz osobom pobierającym świadczenie przedemerytalne lub zasiłki przedemerytalne. Dotyczyłoby to emerytów i rencistów pobierających świadczenia z powszechnego systemu ubezpieczeniowego jak i ubezpieczenia społecznego rolników.

Osoby te otrzymywałyby pomoc państwa w formie dodatku pieniężnego wypłacanego w okresach rocznych.

Dodatek przysługiwałby emerytom, rencistom oraz osobom otrzymującym świadczenie przedemerytalne lub zasiłek przedemerytalny, jeżeli dochód w tych rodzinach w przeliczeniu na osobę nie przekraczałby kwoty 9600 zł rocznie. Kwota ta zbliżona jest do minimum socjalnego dla jednoosobowego gospodarstwa domowego. Byłaby to podstawa do przyznania dodatku pieniężnego. Jedynie osoby spełniające ten warunek uzyskiwałyby prawo do dodatku

pieniężnego. Kwota rocznego dochodu uprawniającego do otrzymania dodatku podlegałaby waloryzacji na zasadach wynikających z przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Przez rodzinę dla potrzeb przyznania dodatku pieniężnego rozumiałoby się odpowiednio:

- 1) samotnego emeryta, rencistę oraz osobę otrzymującą świadczenie przedemerytalne lub zasiłek przedemerytalny, albo
- 2) emeryta, rencistę oraz osobę otrzymującą świadczenie przedemerytalne lub zasiłek przedemerytalny wraz ze współmałżonkiem.

Wysokość dochodu ustalana byłaby na zasadach wynikających z przepisów podatkowych a w przypadku rodzin utrzymujących się z gospodarstwa rolnego przyjmowana jako miesięczny dochód z gospodarstwa rolnego odpowiadający z 1 hektara przeliczeniowego kwocie 2,63% z 9 600 zł.

Dodatek przysługiwałby w wysokości 10% różnicy pomiędzy dochodem uzyskanym przez osobę uprawnioną, który obejmowałby emeryturę, rentę albo świadczenie lub zasiłek przedemerytalny, a dochodem rodziny stanowiącym warunek przyznania dodatku pieniężnego.

Dla przykładu, uprawniony (dochód na członka rodziny nie wyższy niż 9600 rocznie) w przypadku otrzymywania:

- 1) najniższej emerytury, która wynosi rocznie 6468 zł, otrzymałby 313,20 zł,
- 2) najniższej renty, która wynosi rocznie 5628 zł, otrzymałby 397,20 zł.

Oznaczałoby to, że im niższy dochód w rodzinie emeryta, rencisty lub osoby pobierającej świadczenie albo zasiłek przedemerytalny tym większa pomoc państwa.

Proponuje się, aby w przypadku, gdy kwota dodatku miałaby być wypłacona w wysokości niższej niż 20 zł, dodatku takiego nie wypłacać. W takim przypadku koszt obsługi wypłaty takiego dodatku pieniężnego mógłby przewyższyć jego wysokość.

Dodatek wypłacany byłby na podstawie oświadczenia albo wniosku. Na podstawie oświadczenia dodatek otrzymywaliby emeryci, renciści oraz osoby otrzymujące świadczenie przedemerytalne lub zasiłki przedemerytalne, które uzyskały w danym roku kalendarzowym osobiście albo łącznie ze współmałżonkiem dochód wyłącznie i jedynie z tytułu świadczeń emerytalno – rentowych lub przedemerytalnych albo zasiłków przedemerytalnych. Według tej zasady dodatek wypłacany byłby terminie do dnia 31 marca. Dla pozostałych osób dodatek wypłacany byłby na ich wniosek w terminie do dnia 1 lipca. Organem wypłacającym byłaby Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego albo jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określiłby, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o przyznanie dodatku pieniężnego, uwzględniając instrukcję jego wypełnienia, wykaz dokumentów, które należałoby dołączyć do wniosku, i oświadczenia oraz szczegółowy tryb postępowania w sprawach o przyznanie dodatku, a także zasady kontrolowania rzetelności oświadczeń będących podstawą do wypłacania dodatku.

Decyzje w sprawie dodatku pieniężnego wydawałyby i dodatek ten wypłacałyby organy ZUS lub KRUS właściwe ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Od decyzji organu wypłacającego przysługiwałyby środki odwoławcze przewidziane w przepisach emerytalno – rentowych.

Kwota dodatku nie będzie stanowiła podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Dodatek oraz koszty jego obsługi finansowane byłyby ze środków budżetu państwa. Szacuje się, że roczne koszty z tego tytułu wynosiłyby około 1,3 md zł.

Przewiduje się, że dodatek pieniężny zwolniony byłby z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Osoba, która nienależnie pobrała dodatek zostanie zobowiązana do jego zwrotu. Za nienależnie pobrany dodatek uznano w szczególności dodatek przyznany lub wypłacony na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą dodatek. Kwota nienależnie pobranego dodatku podlegałaby zwrotowi za okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe poprzedzające rok wydania decyzji. Organ wypłacający będzie mógł odstąpić od żądania zwrotu nienależnie pobranego dodatku w całości lub w części, lub zawiesić dokonanie jego zwrotu na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności. Do egzekucji dodatku będą miały zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

Zakłada się, że dodatek po raz pierwszy wypłacony by został w roku 2005 za rok 2004.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Ustawa wchodziłaby w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Warszawa, 15 grudnia 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
o zgodności przedstawionego poselskiego projektu ustawy o dodatku
pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających
świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny z prawem Unii
Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony poselski projekt ustawy o dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny wprowadza dodatek pieniężny z ubezpieczenia społecznego dla osób o dochodzie niższym niż określony w projekcie ustawy.

Dodatkowym kryterium przyznawania dodatku pieniężnego, oprócz dochodu, byłoby otrzymywanie przynajmniej jednego ze świadczeń wymienionych w projekcie, a przyznawanych na podstawie ustaw: o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, ze zm.), o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25, ze zm.), o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. z 2004 r. Nr 120, poz. 1252).

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii objętych opiniowanym projektem ustawy.

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

IV. Konkluzje

Przedstawiony poselski projekt ustawy o dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Warszawa, 15 grudnia 2004 r.

Pan
Józef Oleksy
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
dotycząca możliwości uznania przedstawionego poselskiego projektu
ustawy o dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób
pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny
za projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art.
95a ust. 1 Regulaminu Sejmu

Stosownie do art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu, projektem ustawy wykonującym prawo Unii Europejskiej jest projekt ustawy mający na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Przedstawiony poselski projekt ustawy o dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny wprowadza dodatek pieniężny z ubezpieczenia społecznego dla osób o dochodzie niższym niż określony w projekcie ustawy. Dodatkowym kryterium przyznawania dodatku pieniężnego, oprócz dochodu, byłoby otrzymywanie przynajmniej jednego ze świadczeń wymienionych w projekcie, a przyznawanych na podstawie ustaw: o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, ze zm.), o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 1998 r. Nr 7, poz. 25, ze zm.), o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. z 2004 r. Nr 120, poz. 1252).

Ponieważ projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej, nie ma podstaw by uznać go, w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu, za projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory Bazy REX: Unia Europejska, ubezpieczenia społeczne